

Brüssel, 13.11.2018
COM(2018) 740 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

raadioseadmete direktiivi 2014/53/EL toimimise kohta

SISUKORD

1.	Sissejuhatus	2
2.	Parem üleminek ja suurem sidusus.....	4
2.1.	Seminar.....	4
2.2.	Suunised elektrisektori uute direktiivide kohaldatavuse kohta	5
2.3.	Raadioseadmete direktiivi käsitlev juhend	5
3.	Toimimine.....	6
3.1.	Ülevõtmismeetmetest teavitamine	6
3.2.	Kohaldamine EMP EFTA riikides	6
3.3.	Vastavushindamine	7
3.4.	Turujärelevalve (nõuetelevastavus ja parem koostöö).....	8
3.5.	Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee	10
4.	Harmoneeritud standardid.....	12
4.1.	Harmoneeritud standardite eesmärk.....	12
4.2.	Harmoneeritud standardite koostamine.....	12
4.3.	Komisjoni peamised sammud probleemide lahendamisel	13
4.4.	Konkreetsed olukorrad ja lahendused	15
4.4.1.	WiFi standard (EN 301 893).....	15
4.4.2.	Harmoneeritud standardid, mis ei sisaldanud vastuvõtuseadmete toimimisparameetreid käsitlevaid tehnilisi kirjeldusi.....	15
4.5.	Harmoneeritud standardite seis raadioseadmete direktiivi alusel	15
5.	Nõuded	16
5.1.	Uuest lähenemisviisist tulenevad nõuded	16
5.2.	Komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte.....	16
5.2.1.	Artikli 3 lõige 3 (täiendavad olulised nõuded) ja artikkel 4 (raadioseadmete ja tarkvara kombinatsioonid)	16
5.2.2.	Artikkel 5 (registreerimine)	20
5.2.3.	Muud sätted	20
5.3.	Tarbetute halduskohustuste ja ebaselguse kaotamine.....	21
6.	Kokkuvõte.....	22
	Lisa.....	25
	Raadioseadmete direktiiviga tehtud muudatused.....	25

1. Sissejuhatus

Tehnikatööstusel on Euroopa majanduses strateegiline roll. Selles tööstusharus toodetakse ligikaudu 30 % Euroopa Liidu (EL) tootmisesektori lisaväärtusest ja töötatakse välja tehnoloogilised lahendused, mis on olulised peamiste ELi poliitikameetmete elluviimiseks. Keskkonnahoidlike, uuenduslike ja arukate elektri- ja mehhaaniliste seadmete kasutamise tulemus on rohkem ja paremaid töökohti kogu majanduses ning puhtamad, tõhusamad ja konkurentsivõimelisemad tooted ja teenused. Tehnikatööstus on peamine teiste tööstusharude arengu võimaldaja ning sektor, mis pakub kapitalikaupu ning vahetooteid ja -teenuseid kõikidele majandussektoritele.

Üks peamisi ELi õigusakte elektroonika ja elektrotehnika valdkonnas on raadioseadmete direktiiv,¹ millega on loodud reguleeriv raamistik raadioseadmete siseturule laskmiseks ja mida kohaldatakse – arvukate eranditega – toodete suhtes, mis kasutavad raadiosagedusspektrit (raadioseadmed)². Muud elektroonika ja elektrotehnika valdkonnas rakendatavad vahendid on madalpinget käsitlev direktiiv 2014/35/EL³ ja elektromagnetilist ühilduvust käsitlev direktiiv 2014/30/EL⁴.

Raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmete suhtes ei kohaldata direktiivi 2014/35/EL ega direktiivi 2014/30/EL,⁵ kuid nad peavad vastama kõnealuste direktiivide olulistele nõuetele, kuna neile nõuetele on viidatud raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõikes 1.

Raadioseadmete direktiiv avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT) 22. mail 2014, direktiivi jõustus 11. juunil 2014 ja seda kohaldatakse alates 13. juunist 2016. Direktiiviga tunnistati kehtetuks raadioseadmeid ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid käsitlev direktiiv 1999/5/EÜ⁶. Sellega nähti ette aastane üleminekuperiood, mis lõppes 12. juunil 2017

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

² Direktiivi artiklis 1 on kindlaks määratud direktiivi kohaldamisala ja artiklis 2 on määratletud mõiste „raadioseade“.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/35/EL teatavates pingevahemikes kasutatavate elektriseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 357).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 79).

⁵ Raadioseadmete direktiivi artikli 1 lõikes 4 on sätestatud, et direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmete suhtes ei kohaldata direktiivi 2014/35/EL, ning direktiivi 2014/30/EL artikli 2 lõike 2 punktis a on sätestatud, et direktiivi ei kohaldata raadioseadmete suhtes.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10).

(artikkel 48). Üleminekuetapis oli tootjatel lubatud turule lasta raadioseadmeid, mis olid kooskõlas kas raadioseadmete direktiiviga või ELi õigusaktidega, mida kohaldati enne 13. juunit 2016 (nt direktiiv 1999/5/EÜ).

Raadioseadmete direktiiviga viidi direktiiv 1999/5/EÜ kooskõlla uue õigusraamistikuga⁷. Läbivaatamisel võeti arvesse vajadust parandada turujärelevalvet, eelkõige tootjate, importijate ja levitajate jälgitavuse tagamise kohustuse kehtestamise kaudu. Samuti on raadioseadmete direktiiviga nähtud ette võimalus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et nõuda eelnevat registreerimist selliste raadioseadmeklasside puhul, mille nõuetele vastavuse tase on madal. Muud uuendused on raadio heliseadmete ning raadio ja televisiooni vastuvõtuseadmete lisamine direktiivi kohaldamisalasse ning teatavate haldusnõuete lihtsustamine. Raadioseadmete direktiivi ja direktiivi 1999/5/EÜ lühivõrdluse leiab käesoleva dokumendi lisast.

Komisjonile on antud raadioseadmete direktiiviga õigus võtta konkreetsetes küsimustes vastu delegeeritud õigusakte. Direktiivi artikli 44 lõikega 2 on ette nähtud, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 11. juunist 2014 ja komisjon peab esitama hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist (st 10. septembriks 2018) delegeeritud volituste kohta aruande.

Peale selle vaatab komisjon raadioseadmete direktiivi artikli 47 lõike 2 alusel läbi direktiivi toimimise ning annab selle kohta aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 12. juunil 2018 ja pärast seda iga viie aasta järel.

Raadioseadmete direktiivi artikli 47 lõike 2 kohane aruanne sisaldab kindlasti üksikasjalikku teavet sammude kohta, mis on astunud või mis astutakse direktiivi alusel vastu võetavate delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel, st neis antakse aru ka artikli 44 lõikega 2 seotud küsimustest. Lisaks on artikli 47 lõike 2 kohaste aruannete esitamine ajastatud väga sarnaselt direktiivi artikli 44 lõike 2 kohaste aruannete esitamisega.

Seepärast on käesolev aruanne koostatud nii raadioseadmete direktiivi artikli 44 lõike 2 kui ka artikli 47 lõike 2 järgimiseks. Kooskõlas direktiivi artikli 47 lõikega 2 hõlmab aruanne direktiivi ülevõtmise ja toimimisega seotud küsimusi, sealhulgas edusamme asjakohaste standardite koostamisel⁸ ning telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee (TCAM) tegevust⁹. Samuti esitatakse selles teavet küsimustes, mis on

---

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

⁸ Käesoleva aruande punkt 4.

⁹ Käesoleva aruande punkt 3.5.

seotud artikli 47 lõike 2 punktiga a, milles on osutatud ühtsele süsteemile,¹⁰ punktiga d, milles on osutatud tarbijakaitsele,¹¹ punktiga e, milles on osutatud ühtsetele laadijatele,¹² ning punktiga f, milles on osutatud e-märgistamisele¹³. Lõpetuseks esitatakse käesolevas aruandes kooskõlas direktiivi artikli 44 lõikega 2 üksikasjalikku ja ajakohastatud teavet volituste delegeerimise kohta¹⁴.

Käesolev aruanne on esimene raadioseadmete direktiivi artikli 47 lõike 2 kohane aruanne, mis on koostatud vaid umbes aasta pärast üleminekuperioodi lõppu. Seega on liiga vara esitada üksikasjalikku teavet kõigis direktiivi artikli 47 lõikes 2 loetletud küsimustes ja teha üldisi järeldusi direktiivi toimimise kohta. Direktiivi artikli 47 lõike 2 alusel tuleb aruanne koostada iga viie aasta järel, mis tähendab, et järgmine aruanne koostatakse ja esitatakse 2023. aastal.

2. Parem üleminek ja suurem sidusus

2.1. Seminar

Raadioseadmete direktiiviga tehtud uuenduste tõttu, mis panid liikmesriike ja sidusrühmi tõstatama küsimusi seoses direktiivi kohaldatavusega ning teatavate sätete, eelkõige kohaldamisala käsitlevate sätete tõlgendamisega, korraldas komisjon 2014. novembris Brüsselis avatud seminari. Seminari eesmärk oli käsitleda raadioseadmete direktiivi ülevõtmisega seotud probleeme ja küsimusi, nii et liikmesriigid oleksid valmis töötama riiklikud ülevõtmismeetmed välja õigeaegselt ja sidusalt ning sidusrühmad (nt tööstus ja teavitatud asutused) oleksid direktiivi kohaldamise alguskuupäeval valmis kohaldama direktiivi järjekindlalt.

Seminaril oli palju osalejaid (umbes 100), kes olid pärit peamiselt liikmesriikidest, EFTA¹⁵ riikidest, Euroopa standardiorganisatsioonidest, tööstusliitudest, teavitatud asutustest, tarbijajühendustest jne. Pärast seminari avaldati komisjoni veebisaidil¹⁶ küsimusi ja vastuseid sisaldav dokument.

---

¹⁰ Käesoleva aruande punktid 2 ja 3.

¹¹ Käesoleva aruande punktid 3.4 ja 5.1.

¹² Käesoleva aruande punkt 5.2.1.

¹³ Käesoleva aruande punkt 5.3.

¹⁴ Käesoleva aruande punkt 5.2.

¹⁵ Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹⁶

https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp?FormPrincipal:_idcl=FormPrincipal:_id1&FormPrincipal_SUBMIT=1&id=2c3f2fd2-7a1e-498b-b256-c7c85e96891a&javax.faces.ViewState=WxO%2B3DiKvC1sgfiJgWiFpwTJEIzCb7sHCAITg7Y4WroVCye

2.2. Suunised elektrisektori uute direktiivide kohaldatavuse kohta

Liikmesriikidele ja sidusrühmadele oli vaja esitada suunised, milles selgitatakse üksikasjalikult elektrisektori uute direktiivide (direktiiv 2014/30/EL, direktiiv 2014/35/EL ja raadioseadmete direktiiv) kohaldatavust toote turule laskmise kuupäeval. Komisjoni talitused koostasid sellised suunised, mis avaldati komisjoni veebisaidil¹⁷.

Selles dokumendis selgitatakse, millist elektrisektori direktiivi konkreetses olukorras kohaldatakse, võttes arvesse toote turule laskmise kuupäeva, raadioseadmete direktiivi üleminekuperioodi, elektrisektori vanade ja uute direktiivide kohaldamisala ning nende direktiivide kohaldamise tähtaega.

2.3. Raadioseadmete direktiivi käsitlev juhend

2017. aasta mais avaldati komisjoni veebisaidil uus raadioseadmete direktiivi käsitlev juhend¹⁸. Juhend on mõeldud käsiraamatuks kõikidele neile, keda raadioseadmete direktiiv otseselt või kaudselt mõjutab. See peaks aitama direktiivi tõlgendada. Juhend ei ole õiguslikult siduv.

Juhendis selgitatakse mõnda kõige tähtsamat raadioseadmete direktiivi kohaldamisega seotud küsimust, nagu kohaldamisala, olulised nõuded, kohaldatavad vastavushindamismenetlused, mõned ettevõtjate konkreetsed kohustused jne. Juhend koostati koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega (tööstusliidud, tarbijajühendused, teavitatud asutused, Euroopa standardiorganisatsioonid).

2018. aasta juunis avaldasid komisjoni talitused selle juhendi ajakohastatud versiooni (mille kiitis heaks ka telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee¹⁹), mis sisaldab pärast juhendi esimese versiooni avaldamist tõstatatud küsimuste selgitusi ja ajakohastatud viiteid. Selles on näiteks selgitatud, kas raadioseadmete direktiivi kohaldatakse raadiomoodulite suhtes, antud värsket teavet direktiivi kohaldatavuse kohta dronide suhtes ning esitatud ristviide kombiseadmeid käsitlevate lisasuuniste kohta²⁰.

3RKhZnoGa5AxXOt1iNR9YAQMN7hmkBcHBMzQVh6vbC225GAC2nNQAj95%2B6qjnODVKE9YgT
SrWWN5p7lXZP4NIUih%2Ft2Xjfli4tplfoU1%2BqU%3D

¹⁷ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/ec-support_et

¹⁸ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive_et

¹⁹ Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komiteed on käsitletud punktis 3.5.

²⁰ Neis lisasuunistes käsitletakse elektrisektori direktiivide kohaldatavust muude toodete kui raadioseadmete suhtes (nt kodumasinad), kui tooted töötavad raadioseadmete abil, ning elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, kui need on integreeritud mitteelektrilisse tootesse või on selle külge kinnitatud (jalatsid, mööbel jne). Suunised on avaldatud komisjoni veebisaidil:

3. Toimimine

3.1. Ülevõtmismeetmetest teavitamine

Raadioseadmete direktiivi artikli 49 lõikega 1 on ette nähtud, et liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 12. juunil 2016. Nad edastavad nende õigusnormide teksti viivitamata komisjonile.

2016. aasta juuliks oli oma riiklikest ülevõtmismeetmetest teatanud 14 liikmesriiki. Seetõttu saatis Euroopa Komisjon 2016. aasta juulis ülejäänud 14 liikmesriigile, kes ei olnud artikli 49 lõiget 1 järginud, märgukirja. 2017. aasta lõpuks olid kõik liikmesriigid teatanud ühest või mitmest siseriiklikust õigusaktist, millele osutati kui riiklikule ülevõtmismeetmele. Seega on raadioseadmete direktiiv üle võetud kõikides liikmesriikides ja direktiivi artikli 49 lõike 1 rikkumisega seotud toimikud on suletud. Teave iga liikmesriigi puhul järgitud rikkumismenetluse kohta on kättesaadav komisjoni andmebaasis²¹.

Komisjoni talitused ei saanud ühtki kaebust raadioseadmete direktiivi nõuetele vastavate raadioseadmete vabal liikumisel tekkinud probleemide kohta, mis oleksid olnud tingitud raadioseadmete direktiivi hilinenud ülevõtmisest.

3.2. Kohaldamine EMP EFTA riikides

Raadioseadmete direktiiv on kohaldatav EMP²² EFTA²³ riikides (Norra, Island ja Liechtenstein), sest see on inkorporeeritud EMP ühiskomitee otsusega²⁴ EMP lepingusse ja seejärel üle võetud nimetatud riikide õigusesse.

Šveits on oma raadioseadmete direktiiviga samaväärseid siseriiklikke õigusakte²⁵ kohandanud. Sellest tulenevalt tehti 1. juunil 2002 jõustunud ELi ja Šveitsi vastastikuse

---

http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/ec-support_et

²¹ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=et

²² Euroopa Majanduspiirkond

²³ Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁴ EMP ühiskomitee 29. aprilli 2016. aasta otsus nr 89/2016, millega muudetakse EMP lepingu II lisa („Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“) (COM/2012/0584 final).

²⁵ 25. novembri 2015. aasta määrus telekommunikatsiooniseadmete kohta (RO 2016 179) ja föderaalse kommunikatsiooniameti 26. mai 2016. aasta määrus telekommunikatsiooniseadmete kohta (RO 2016 1673), viimati muudetud 15. juunil 2017 (RO 2017 3201).

tunnustamise kokkuleppe²⁶ I lisa 7. peatükki muudatused,²⁷ et kajastada uut liidu õigustikku ja samaväärseid Šveitsi õigusakte.

3.3. Vastavushindamine

2015. aasta mais saatsid komisjoni talitused kõikidele liikmesriikidele kirja, milles kutsuti liikmesriike üles teavitama raadioseadmete direktiivi alusel oma vastavushindamisasutustest, tingimusel et direktiivi asjakohased sätted olid üle võetud. Selles kirjas rõhutati ka asjaolu, et kehtetuks tunnistatud direktiivi alusel teavitatud asutuste tegevus lõppeb 13. juunil 2017 (st pärast raadioseadmete direktiivi artikliga 48 ette nähtud üleminekuperioodi lõppu).

Üleminekuperioodi lõpuks (12. juuniks 2017) oli teavitatud 61 asutusest, 2017. aasta lõpuks veel 4 asutusest ja 2018. aasta aprilli lõpuks oli teavitatud asutuste koguarv 70²⁸.

Raadioseadmete direktiivi kohase vastavushindamisasutustest teavitamisega seoses ei ole esinenud ühtki erilist probleemi. Lisaks ei ole komisjon kunagi saanud mingit teavet, mis oleks osutanud sellele, et teavitatud asutused on üle koormatud või ei suuda täita oma ülesandeid. Ehkki harmoneeritud standardite avaldamine viibis (üksikasju on kirjeldatud punktis 4), mistõttu tuli konkreetsete nõuete puhul kaasata teavitatud asutus,²⁹ ei saanud komisjon mingit teavet nende asutuse ülekoormatuse kohta.

Raadioseadmete direktiivis rakendatakse uut lähenemisviisi. Selle aluseks on eeskätt ELi vastavusdeklaratsiooni kasutamise põhimõte, mille kohaselt tootjad peavad sertifitseerima oma tooted ja säilitama järelevalveasutustele kontrollimiseks tehnilised dokumendid, mis kajastavad toodete vastavust kohaldatavatele nõuetele.

Kolmanda isiku (antud juhul teavitatud asutuse) kaasamist nõutakse konkreetsetel ja erandlikel juhtudel³⁰. Varem eelistasid tootjad sageli taotleda teavitatud asutuse kinnitust, isegi kui seda ei olnud vaja, kuna nad olid kohaldanud asjakohaseid harmoneeritud standardeid³¹. Saab näha, kas vastavushindamismenetluste uue õigusraamistikuga kooskõlla

---

²⁶ EÜT L 114, 30.4.2002, lk 369, muudetud kujul.

²⁷ Ühiskomitee 28. juuli 2017. aasta otsus 1/2017 (ELT L 323, 7.12.2017, lk 51–102).

²⁸ Hõlmab asutusi, kellest olid teavitanud ELi, EMP või vastastikuse tunnustamise lepingu riigid. Üksikasjalikku teavet sisaldava ajakohastatud loetelu leiab aadressilt <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>

²⁹ Et hinnata vastavust artikli 3 lõigetega 2 ja 3 seotud nõuetele; artikli 3 lõikega 1 seotud nõuete puhul sellist kohustust ei ole.

³⁰ Raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõiges 2 ja 3 esitatud oluliste nõuete puhul tuleb vastavushindamine, millesse on kaasatud teavitatud asutus, teha juhul, kui harmoneeritud standardeid ei kohaldata või kohaldatakse osaliselt või kui sellised standardid puuduvad.

³¹ Komisjoni aruanne nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Teine eduaruanne direktiivi 1999/5/EÜ (raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta) toimimise kohta“ (KOM(2010) 43).

viimine toob kaasa selle, et tootjad taotlevad teavitatud asutuselt kinnitust vaid konkreetsetes direktiiviga ette nähtud olukordades, mille tulemusel väheneksid halduskulud.

Raadioseadmete direktiiviga vastavushindamisasutustele kehtestatud üksikasjalike kriteeriumide eesmärk on tagada nende asutuste piisav ja ühtlaselt kõrgetasemeline toimimine. Tänu mitme riigiga sõlmitud vastastikuse tunnustamise lepingule³² on tootjatel juurdepääs laiemale turule.

Teavitatud asutuste valdkondlik rühm – ühendus, mille eesmärk on tagada vastavus raadioseadmete direktiivile³³ – aitab koostöös raadioseadmete direktiivi alusel loodud telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komiteega³⁴ õigusakti tulemuslikult ellu viia ja hõlbustab vastavushindamistavade ühtlustamist. Kõnealune ühendus suhtleb asjakohaste organisatsioonidega, nagu Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut (ETSI), Elektroonilise Side Komitee ja halduskoostöörühm.³⁵ On tõdetud, et vastavushindamismenetluste järjekindel kohaldamine hõlbustab avatud ja konkurentsile rajatud turu väljakujundamist kogu Euroopas.

3.4. Turujärelevalve (nõuetelevastavus ja parem koostöö)

Raadioseadmete direktiiviga, millega kohaldatakse määrusega (EÜ) nr 765/2008 kehtestatud toodete turujärelevalve raamistikku,³⁶ saavutatakse riiklike turujärelevalveasutuste parem ja tõhusam koostöö, mis on hädavajalik, et tagada turujärelevalvepoliitika edukus ning avatud ja konkurentsile rajatud turg kõikjal Euroopas. Seda koostööd aitab teha üleeuroopalise internetipõhise turujärelevalve info- ja teavitussüsteemi (ICSMS) andmebaas ja toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete puhul kasutatav kiire teabevahetuse süsteem (RAPEX), mis on olulised vahendid, et vahetada teavet ja optimeerida riikide seas tööjaotust³⁷.

---

³² https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/international-aspects/mutual-recognition-agreements_et

³³ Direktiivi artikli 38 kohaselt peavad liikmesriigid tagama oma teavitatud asutuste osalemise teavitatud asutuste valdkondliku rühma töös kas otse või määratud esindajate vahendusel.

³⁴ Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komiteed on käsitletud punktis 3.5.

³⁵ Halduskoostöörühma on käsitletud punktis 3.4.

³⁶ Turujärelevalvega seotud küsimustes kohaldatakse raadioseadmete direktiivi koostoimes määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklitega 15–29.

³⁷ ICSMS on IT-platvorm, mille eesmärk on hõlbustada turujärelevalveasutuste omavahelist suhtlust Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP). Selle abil saab jagada kiiresti ja tõhusalt teavet nõuetele mittevastavate toodete kohta, vältida topelttöid ning kiirendada mittevastavate toodete kõrvaldamist turult. RAPEX võimaldab EMP riikidel ja Euroopa Komisjonil vahetada kiiresti teavet toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete kohta. Õigusraamistik süsteemi RAPEX loomiseks on üldist tooteohutust käsitlev direktiiv 2001/95/EÜ. Määrusega (EÜ) nr 765/2008 laiendati RAPEXi kohaldamisala ka muudele toodetele peale tarbekaupade ja ohtudele, mis ei seodu tervise ja ohutusega, kui need on hõlmatud liidu ühtlustamisõigusaktidega. Teave vahetamisel kasutatakse veebirakendust, mida haldab Euroopa Komisjon.

Koostöö on tagatud ka riiklike turujärelevalveasutuste halduskoostöörühma loomise ja tegutsemisega konkreetses sektoris. Üks selle rühma oluline tegevus on koostada ja esitada komisjonile ning telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komiteele igal aastal raadioseadmete direktiivi (ja selle eelkäija, direktiivi 1999/5/EÜ) kohaldamisalasse kuuluvaid seadmeid käsitlev turujärelevalvestatistika³⁸.

Käesoleva aruande lõpliku vormistamise ajaks oli halduskoostöörühm esitanud 2016. aasta turujärelevalvestatistika³⁹. Kuna tol aastal kohaldati veel direktiivi 1999/5/EÜ, sisaldab see statistika teavet direktiivile 1999/5/EÜ mittevastavate toodete avastamise kohta turul. Täpsemalt kohaldati direktiivi 1999/5/EÜ 12. juunini 2016 ning 13. juunist 2016 kuni 12. juunini 2017 oli tootjatel tulenevalt raadioseadmete direktiivi artikliga 48 ette nähtud üleminekuperioodist võimalus kohaldada kas direktiivi 1999/5/EÜ või raadioseadmete direktiivi. Selle statistika põhjal võib eeldada, et tootjad eelistasid kohaldada kõnealusel ajavahemikul direktiivi 1999/5/EÜ. Seetõttu ei saa teha konkreetseid järeldusi selle kohta, kas raadioseadmete direktiivi nõuetele vastavuse madal tase mõjutab konkreetset tüüpi raadioseadmeid.

Lisaks eespool nimetatud andmetele sai komisjon liikmesriikidelt⁴⁰ raadioseadmete direktiivi kohaldamise kohta teavet kooskõlas artikli 47 lõikega 1⁴¹. Ka see teave viib järelduseni, et tootjad eelistasid kasutada kuni üleminekuperioodi lõpuni direktiivi, mis oli kehtetuks tunnistatud, kuid mida veel kohaldati, st direktiivi 1999/5/EÜ. Seega hinnati turul olevate raadioseadmete vastavust selle direktiivi alusel.

Peale selle ei ole artikli 47 lõike 1 kohaselt saadud aruannetest näha ja neis ei ole ka järeldatud, et raadioseadmete direktiivi olulistele nõuetele vastavuse tase oleks ükskõik millise raadioseadmete kategooria puhul madal.

Liikmesriigid saavad hinnata raadioseadmete vastavust uuele direktiivile ning esitada üksikasjalikumalt teavet ja üksikasjalikumaid andmeid lähiaastail.

Üks konkreetne probleem, mille turujärelevalveasutused halduskoostöörühma koosolekul tõstatasid, oli selguse puudumine seoses raadioseadmete direktiivi kohaldamisega mehitamata õhusõidukite (droonide) suhtes, millele lisandus vajadus tagada, et direktiivi nõuded elektromagnetilise ühilduvuse ja raadiospektri kohta oleksid kohaldatavad (vähemalt) tarbijate

---

³⁸ Üksikasjalikku teavet halduskoostöörühmade eesmärkide kohta leiab aadressilt

http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance/organisation/administrative-cooperation-groups_et

³⁹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/24223?locale=et>

⁴⁰ 2018. aasta aprilliks 21-lt ELi liikmesriigilt.

⁴¹ Artikli 47 lõige 1: „Liikmesriigid esitavad komisjonile regulaarseid aruandeid käesoleva direktiivi kohaldamise kohta hiljemalt 12. juunil 2017 ja pärast seda vähemalt iga kahe aasta järel. Aruannetes antakse ülevaade liikmesriikide rakendatud turujärelevalvemeetmetest ja tehakse teatavaks, kas ja millises ulatuses on saavutatud käesoleva direktiivi nõuete täitmine, eelkõige ettevõtjate tuvastamist käsitlevate nõuete osas.“

kasutuses või kommertskasutuses olevate droonide suhtes. Aruteludel, mis peeti määruse vastuvõtmiseks tsiviillennunduse valdkonnas,⁴² jõuti kokkuleppele muuta raadioseadmete direktiivis sätestatud erandit, milles viidati lennundusvarustusele⁴³. Selle tulemusel muudeti uue määrusega (EL) 2018/1139,⁴⁴ mida kohaldatakse alates 11. septembrist 2018, raadioseadmete direktiivi I lisa (punkti 3), et tagada direktiivi kohaldatavus enamiku drooniliikide suhtes.

2017. aastal esitas komisjon seadusandliku ettepaneku võtta toiduks mittekasutatavate toodete jaoks vastu määrus, milles käsitletakse nõuetele vastavust ja ühtse turu eeskirjade täitmise tagamist,⁴⁵ et vähendada nõuetele mittevastavate toodete arvu ühtsel turul. Täpsemalt antakse sellega ettevõtjatele sobilikud stiimulid, tõhustatakse vastavuse kontrollimist ja edendatakse täitevasutuste tihedamat piiriülest koostööd, konsolideerides turujärelevalve valdkonnas kehtivat raamistikku. Lisaks toetatakse sellega mitme liikmesriigi turujärelevalveasutuste ühismeetmeid, parandatakse teabevahetust, edendatakse turujärelevalveprogrammide kooskõlastamist ning luuakse liidu turule sisenevate toodete kontrolli ning turujärelevalveasutuste ja tolli vahelise parema koostöö jaoks tugevdatud raamistik. Ettepanek hõlmab muu hulgas raadioseadmete direktiivi artikli 39 ja artikli 40 lõike 1 neljanda lõigu välja jätmist⁴⁶.

3.5. Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee

Raadioseadmete direktiivi artikliga 45 on loodud telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee, mis on komitee määruse (EL) nr 182/2011⁴⁷ tähenduses. Komitee⁴⁸ esitab arvamuse raadioseadmete direktiivi alusel

---

⁴² Ettepanek, millega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse määrus (EÜ) nr 216/2008 (COM(2015) 613 final, 2015/0277(COD)).

⁴³ Raadioseadmete direktiivi I lisa punkt 3.

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (EMPs kohaldatav tekst).

⁴⁵ Menetlus 2017/0353/COD.

⁴⁶ Kui ettepanek vastu võetakse, hakatakse sellest muudatusest tulenevalt raadioseadmete direktiivi kohaldama turujärelevalvega seotud küsimustes koostoimes vastuvõetava määruse, mitte määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklite 15–29 sätetega.

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁴⁸ Liikmesriikide esindajad osalevad liikmetena ning EMP EFTA riikide, Türgi ja Šveitsi esindajad vaatlejatena.

kavandatud rakendusaktide kohta ning käsitleb kõiki muid direktiivi kohaldamisega seotud küsimusi, mille on komitee kodukorra kohaselt tõstatanud kas komitee esimees või liikmesriigi esindaja.

Komitee, mida juhivad komisjoni talitused, ajakohastas oma kodukorda, kiites heaks komisjoni talituste ettevalmistatud muudatused,⁴⁹ mis jõustusid 19. septembril 2017. Seega on tagatud, et komitee on tegev.

Tuleks märkida, et sarnane komitee oli olemas ka direktiivi 1999/5/EÜ (kehtetuks tunnistatud direktiiv) alusel. Direktiivi 1999/5/EÜ alusel loodud komitee moodustas komisjoni talituste juhitava töörühma,⁵⁰ et pakkuda abi ja nõu konkreetsetes küsimustes. See töörühm jätkab oma tegevust raadioseadmete direktiiviga loodud komitee rühmana.

2015. aastal moodustas komitee allrühma,⁵¹ mis hakkas tegelema lennundustoodete, osade ja seadmetega. See allrühm loodi selleks, et arutada küsimusi ja ettepanekuid, mis olid esitatud komitee dokumendis, milles käsitleti raadioseadmete direktiivi I lisas lennundusvarustuse, osade ja seadmete puhul ette nähtud erandit ning Euroopa standardiorganisatsioonides vaadeldud konkreetseid juhtumeid, nagu droonid ja tõkkedetektorid. 2016. aastal esitas see allrühm komiteele aruande, mis sisaldas järeldusi ja soovitusi edasiseks hindamiseks⁵².

Toimus üks artikli 45 lõike 2 kohane hääletusmenetlus (nõuandemenetlus) seoses komisjoni rakendusmääruse eelnõuga, millega reguleeriti direktiivi 2014/53/EL artikli 10 lõikega 10 ette nähtud teabe esitamist. Komitee andis sellele eelnõule positiivse hinnangu⁵³.

Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee ning raadiospektrit käsitleva otsusega (676/2002/EÜ)⁵⁴ loodud raadiospektrikomitee korraldavad ühiskoosolekuid, et arutada raadioseadmetega seotud ühiseid probleeme ja hõlbustada vajaduse korral raadioseadmete direktiivi toimimist. Viimane ühiskoosolek toimus 2017. aasta oktoobris.

---

⁴⁹ Kodukorra eelnõu esitati CIRCABC kaudu komitee liikmetele heakskiitmiseks ajavahemikus 3. augustist 18. septembrini 2017.

⁵⁰ Hõlmab liikmesriikide, EMP EFTA riikide, Türgi ja Šveitsi eksperte ning sidusrühmi (tööstusliidud, tarbijaühendused, teavitatud asutused, Euroopa standardiorganisatsioonid).

⁵¹ TCAM WG 07.

⁵² TCAM WG 08(13).

⁵³ Vt punkt 5.2.3.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsus nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (EÜT L 108, 24.4.2002).

4. Harmoneeritud standardid

4.1. Harmoneeritud standardite eesmärk

Harmoneeritud standardeid, mille viited on avaldatud direktiivi alusel ELTs, kohaldatakse vabatahtlikult, kuid nende kasutamisega kaasneb see eelis, et standardile vastavuse korral eeldatakse ka vastavust standardiga hõlmatud olulistele nõuetele⁵⁵.

Kui tootja otsustab mitte kohaldada harmoneeritud standardit või otsustab kohaldada seda vaid osaliselt, on tal kohustus tõendada raadioseadme vastavust olulistele nõuetele muude vahendite abil ja esitada täielik tehniline põhjendus, et näidata vastavust nendele nõuetele. Kui harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui neid ei kohaldata, peab tootja konsulteerima teavitatud asutusega, et hinnata vastavust artikli 3 lõigetega 2 ja 3 seotud nõuetele; artikli 3 lõikega 1 seotud nõuete puhul sellist kohustust ei ole.

Alates 1980ndate keskpaigast on EL üha enam kasutanud oma poliitika ja õigusaktide toetamiseks standardeid. Standardimisel on olnud oluline roll siseturu väljakujundamisel seoses nn uue lähenemisviisi õigusaktidega, milles on viidatud Euroopa standardiorganisatsioonide välja töötatud Euroopa standarditele. Nendel Euroopa organisatsioonidel on konkreetsed kokkulepped Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooniga ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (vastavalt Viini ja Frankfurti kokkulepe), mis tagavad koosöö enamikus standardimisega seotud küsimustes ja aitavad vältida tegevuse kattumist. Eelkõige, kui Euroopas saab teha rahvusvahelist tööd, eelistatakse töötamist rahvusvahelisel tasandil.

4.2. Harmoneeritud standardite koostamine

Komisjon palus standardimist käsitleva määruse (EL) nr 1025/201256 artikli 10 kohaselt Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteel (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudil (ETSI) koostada raadioseadmete direktiivi

---

⁵⁵ Direktiivi artiklis 16 on sätestatud, et raadioseadet, mis on vastavuses harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, peetakse vastavaks artiklis 3 esitatud olulistele nõuetele, mida nimetatud standardid või nende osad hõlmavad.

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ.

artikli 3 rakendamise toetamiseks raadioseadmete jaoks harmoneeritud standardid⁵⁷ (edaspidi „volitused“).

CENELECile ja ETSI-le anti volitused peaaegu kaks aastat enne raadioseadmete direktiiviga ette nähtud üleminekuperioodi lõppu: volitused anti 4. augustil 2015, üleminekuperiood lõppes 12. juunil 2017.

Volitustes oli kindlaks määratud standardite esitamise tähtaeg, milleks oli 15. märts 2016.

CENELECi ja ETSIga oli nende volituste ettevalmistamisel konsulteeritud. Seega olid nad teadlikud vajadusest alustada aegsasti raadioseadmete direktiivi jaoks harmoneeritud standardite koostamist.

Kõige viimane direktiivi 1999/5/EÜ kohane harmoneeritud standardite loetelu sisaldas 252 harmoneeritud standardit, millest 21 oli seotud artikli 3 lõike 1 punktis a esitatud oluliste nõuetega, 52 artikli 3 lõike 1 punktis b esitatud oluliste nõuetega ning 179 artikli 3 lõigetes 2 ja 3 esitatud oluliste nõuetega⁵⁸. Kõiki neid harmoneeritud standardeid ei olnud vaja ajakohastada⁵⁹. Nende muudatuste arv, mis tuli teha kehtetuks tunnistatud direktiivi (direktiiv 1999/5/EÜ) kohasesse olemasolevasse standardite kogumisse, et asjakohaselt kajastada raadioseadmete direktiiviga tehtud muudatusi, oli piiratud. Ilma et see oleks piiranud ükskõik millise uue standardi koostamist, mis oli vajalik raadioseadmete direktiivi kohaldamisala tõttu (mis erines direktiivi 1999/5/EÜ omast), oli raadioseadmete direktiivi alusel avaldamiseks vaja ajakohastada 187 standardit, mille viited olid avaldatud direktiivi 1999/5/EÜ alusel⁶⁰.

Harmoneeritud standardite avaldamine raadioseadmete direktiivi alusel paraku viibis, sest suurt hulka standardeid kas ei esitatud tähtajaks või neid ei oldud raadioseadmete direktiivi jaoks ajakohastatud või kohandatud.

Standardimist käsitleva määruse (EL) nr 1025/2012 kohaselt saab komisjon avaldada harmoneeritud standardid ELTs vaid siis, kui standardiorganisatsioonid on need ametlikult esitanud ja kui need vastavad nõuetele, mida nad peaksid hõlmama.

Eespool nimetatud probleemid seoses standardite õigeaegse kättesaadavusega pälvisid poliitilist ja meediatähelepanu.

4.3. Komisjoni peamised sammud probleemide lahendamisel

---

⁵⁷ Komisjoni 4. augusti 2015. aasta rakendusotsus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL toetava standardimistaotluse kohta, mis esitatakse Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteele ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudile seoses raadioseadmetega.

⁵⁸ Harmoneeritud standardit ja selle muudetud versioone või selle mitut (uut ja asendatud) versiooni on käsitatud ühe harmoneeritud standardina.

⁵⁹ Mõni neist asendati või hõlmas seadmeid, mis ei kuulu raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse.

⁶⁰ CENELEC pidi ajakohastama 26 ja ETSI 161 harmoneeritud standardit.

Et lahendada eespool nimetatud probleemid ja vältida selliste olukordade kordumist tulevikus, tegid komisjoni talitused tihedat koostööd Euroopa standardiorganisatsioonidega.

Esiteks hindas komisjon võimalikult kiiresti CENELECi ja ETSI esitatud harmoneeritud standardeid. Standardite hindamisele kulus keskmiselt alla kahe kuu alates nende mitteametlikust esitamisest ja umbes üks kuu alates nende ametlikust esitamisest. Komisjon nägi ette harmoneeritud standardite igakuise avaldamise, kandmaks hoolt selle eest, et sobivad harmoneeritud standardid muutuksid võimalikult kiiresti tootjatele kättesaadavaks, nagu on sätestatud standardimist käsitleva määruse (EL) nr 1025/2016 artikli 10 lõikes 6. Selle tulemusel oli sobivad harmoneeritud standardid võimalik avaldada keskmiselt kaks või kolm kuud pärast seda, kui CENELEC või ETSI oli need esitanud. Komisjon esitas standardite eelnõu kohta ka märkusi, kui neid sooviti, et vältida võimalikke probleeme seoses standardite hilisema avaldamisega ELTs.

Peale selle korraldasid komisjoni talitused ühisseminari Euroopa standardiorganisatsioonidega, et kirjeldada ja selgitada harmoneeritud standardite kvaliteedinõudeid ja kõige levinumaid vigu harmoneeritud standardite koostamisel, et neid tulevikus vältida⁶¹. Seminaril käsitleti konkreetseid juhturinguid, et selgitada avaldamatajätmise põhjuseid ja tuua näiteid mõne kõige tavalisema vea kohta. Arutati ka soovitusi ja võimalikke edasisi samme valitud probleemide lahendamiseks.

Kuna harmoneeritud standardite koostamine ja avaldamine raadioseadmete direktiivi alusel viibis,⁶² said komisjoni talitused palju küsimusi raadioseadmete direktiivi kohaldatavuse kohta, üleminekuperioodil kohaldatavate sätete kohta ja selle kohta, kas standardid mõjutavad enne üleminekuperioodi lõppu (st enne 13. juunit 2017) turule lastud raadioseadmeid (nt mobiiltelefone). Et tagada sidusrühmadele suurem selgus, koostasid komisjoni talitused dokumendi „Korduma kippuvad küsimused“, mis avaldati 2017. aasta aprillis komisjoni veebisaidil⁶³ ja mida on hiljem vajaduse korral ajakohastatud.

Komisjon tegeleb ühtse turu strateegia⁶⁴ raames Euroopa standardimissüsteemi ajakohastamisega ja on käivitanud standardimisalase ühisalgatuse. Selle algatuse eesmärk on teha avaliku ja erasektori partnerluse vormis koostööd standardiorganisatsioonide ja liikmesriikidega, et paremini lahendada Euroopa standardimisprobleeme, vahetada teavet uute eeskirjade ja arengusuundumuste kohta ning parandada standardite rolli mõistmist.

---

⁶¹ Seminar toimus 2017. aasta jaanuaris Brüsselis ning osalejaid oli ka riiklikest standardiorganisatsioonidest, turujärelevalveasutustest ja tööstusliitudest.

⁶² Vt allpool.

⁶³ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive_et

⁶⁴ Ühtse turu strateegia on komisjoni kava, mille eemärk on kasutada ära kogu ühtse turu potentsiaal:

http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_et

4.4. Konkreetsete olukorrad ja lahendused

Lisaks sammudele, mis astuti selleks, et leida lahendused probleemidele, mis tulevad ette raadioseadmete direktiivi kohasel harmoneeritud standardite koostamisel, otsis komisjon – püüdes suurendada avaldatud standardite arvu – pragmaatilisi lahendusi ka kahes allpool kirjeldatud konkreetsetes olukorras.

4.4.1. WiFi standard (EN 301 893)

Üks neist olukordadest tekkis seoses suurt hulka WiFi tooteid hõlmava standardi uue versiooniga, mille ETSI esitas 2017. aasta mais (EN 301 893)⁶⁵.

Komisjon nägi lahendusena ette üleminekuperioodi, millega anti asjaomasele sektorile piisavalt aega, et teha selle uue harmoneeritud standardi tehnilistest kirjeldusest tingitud kohandused.

4.4.2. Harmoneeritud standardid, mis ei sisaldanud vastuvõtuseadmete toimimisparameetreid käsitlevaid tehnilisi kirjeldusi

Mitmes direktiivi 1999/5/EÜ alusel avaldatud ETSI harmoneeritud standardis ei käsitletud täielikult uue raadioseadmete direktiivi olulisi nõudeid (nt vastuvõtuseadmete toimimisparameetreid). Komisjoni konkreetne lahendus oli lisada nende harmoneeritud standardite viidete kandmisel raadioseadmete direktiivi alusel ELTs avaldatavasse harmoneeritud standardite loetellu⁶⁶ märkus, kus täpsustati, et nende standardite puhul ei eeldata vastavust puuduvatele parameetritele. Nende võrdlemisi piiratud arvu puuduvate parameetrite puhul peaksid tootjad järgima vastavushindamismenetlust, kuhu on kaasatud teavitatud asutus (st ükskõik millist raadioseadmete direktiivi III või IV lisas sätestatud menetlust).

4.5. Harmoneeritud standardite seis raadioseadmete direktiivi alusel

Tänu tehtud jõupingutustele ja astutud sammudele oli nende ETSI harmoneeritud standardite arv, mille viited avaldati raadioseadmete direktiivi alusel enne üleminekuperioodi lõppu,⁶⁷ isegi suurem kui nende standardite arv, mille viited olid avaldatud direktiivi 1999/5/EÜ alusel

---

⁶⁵ EN 301 893: 5 GHz RLAN; harmoneeritud standard, mis hõlmab direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 esitatud olulisi nõudeid.

⁶⁶ Avaldati 8. juunil 2017, vahetult enne 12. juunil 2017 lõppenud üleminekuperioodi lõppu.

⁶⁷ St enne 12. juunit 2017.

(raadioseadmete direktiivi alusel avaldati 134 viidet, direktiivi 1999/5/EÜ alusel 125 viidet)⁶⁸. 2018. aasta märtsi alguses avaldati raadioseadmete direktiivi alusel ELTs veel viie ETSI standardi ja viie CENELECI standardi viide, millega harmoneeritud standardite koguarv kasvas 144ni⁶⁹.

5. Nõuded

5.1. Uuest lähenemisviisist tulenevad nõuded

Raadioseadmete direktiivis on sätestatud olulised nõuded seoses ohutuse ja tervise, elektromagnetilise ühilduvuse ja raadiospektri tõhusa kasutamise ja tervise. Samuti on sellega loodud alus selliste lisaaspektide reguleerimiseks nagu eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse, kaitse pettuse eest, koostalitlus, juurdepääs hädaabiteenustele ning raadioseadmete ja tarkvara kombinatsioonide nõuetelevastavus.

Raadioseadmete direktiivi, nagu ka direktiivi 1999/5/EÜ olulistes nõuetes, mis on seotud ohutusega, on viidatud direktiivis 2014/35/EL sätestatud ohutuseesmärkidele. Need eesmärgid, mida on kohaldatud ELis üle 35 aasta, hõlmavad kõiki avalikes huvides olevaid ohutusprobleeme, et tagada kasutajatele sidus süsteem ja kõrgetasemeline kaitse. Käesoleva aruande lõpliku vormistamise ajaks laekunud turujärelevalveandmetest ei ilmnunud turule lastud raadioseadmete ohutuse tasemega seotud mureküsimumi ega probleeme ega ühtki raadioseadmete põhjustatud õnnetust.

Raadioseadmete direktiivi olulisi nõudeid toetavad vabatahtlikud harmoneeritud standardid⁷⁰.

5.2. Komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte

5.2.1. Artikli 3 lõige 3 (täiendavad olulised nõuded) ja artikkel 4 (raadioseadmete ja tarkvara kombinatsioonid)

Artikli 3 lõike 3 alusel on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks, milliste raadioseadmete kategooriate või klasside puhul artikli 3 lõike 3 punktides a–

---

⁶⁸ Harmoneeritud standardit ja selle muudetud versioone või selle mitut (uut ja asendatud) versiooni on käsitatud ühe harmoneeritud standardina.

⁶⁹ 139 ETSI standardit on seotud artikli 3 lõigetes 2 ja 3 esitatud oluliste nõuetega. Viiest CENELECI standardist neli on seotud artikli 3 lõike 1 punktis a esitatud oluliste nõuetega ja üks artikli 3 lõike 1 punktis b esitatud oluliste nõuetega.

⁷⁰ Vt punkt 4.

i esitatud nõuded kehtivad. Need nõuded on seotud koostalitluse, hädaabiteenuste, tarkvara, pettuse, juurdepääsetavuse, eraelu puutumatus, isikuandmete ja kuritarvitamisega.

Käesoleva aruande lõpliku vormistamise ajaks ei olnud komisjon vastu võtnud ühtki artikli 3 lõikega 3 seotud delegeeritud õigusakti, ehkki mõni algatus oli tehtud, nagu on kirjeldatud allpool. Direktiivi 1999/5/EÜ alusel vastu võetud komisjoni otsused jäävad raadioseadmete direktiivi alusel kehtima, kui nad ei ole raadioseadmete direktiiviga vastuolus, kuni otsuste kehtetuks tunnistamiseni. Seega kehtib artikli 3 lõike 3 punkti g kohaldamisel viis komisjoni otsust⁷¹.

Raadioseadmete direktiivi artikli 4 alusel esitavad raadioseadme ja selle ettenähtud kasutust võimaldava tarkvara tootjad liikmesriikidele ja komisjonile teabe, mis käsitleb raadioseadme ja tarkvara kavandatavate kombinatsioonide vastavust raadioseadmete direktiivi artiklis 3 esitatud olulistele nõuetele. See nõue on kohaldatav, kui komisjon võtab vastu seonduva delegeeritud õigusakti ja rakendusakti. Seni ei ole artikli 4 kohaldamiseks ühtki delegeeritud õigusakti ega rakendusakti vastu võetud.

Komisjoni registris on registreeritud raadioseadmetega seotud küsimustega tegelev komisjoni eksperdirühm,⁷² kelle ülesanne on aidata komisjonil ette valmistada raadioseadmete direktiiviga seotud delegeeritud õigusakte ja anda eksperdinõu kõikides raadioseadmete direktiiviga seotud küsimustes. Käesoleva aruande lõpliku vormistamise ajaks oli avaldatud konkursiteade, et valida eksperdirühmale liikmed ja viia lõpule selle moodustamine.

Artikli 3 lõike 3 punkt i ja artikkel 4: ühendatud tooted

Seoses kujunemisjärgus digitehnoloogia, näiteks asjade interneti, tehisintellektil põhineva kõrgetasemelise robootika ja autonoomsete süsteemide, 3D-printimise ja pilvandmetöötluse kasutuselevõttuga võivad meie majandus ja ühiskond sattuda silmitsi õiguslike probleemidega, mis ületavad seni arvutiseerimisega kaasnenud probleeme.

Komisjon astub selles valdkonnas samme⁷³. 2018. aasta aprillis võeti vastu komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele⁷⁴. Selles tuuakse välja käivitatud algatused ja edasised sammud tehisintellekti valdkonnas.

Raadioseadmete direktiiv võib olla selles valdkonnas asjakohane, sest seda kohaldatakse ühendatud toodetele (st seadmetele, mis suhtlevad) ja selles on sätestatud seonduvad nõuded,

---

⁷¹ Need komisjoni otsused on loetletud lisas.

⁷² E03587.

⁷³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/artificial-intelligence>

⁷⁴ COM(2018) 237 final.

nii et seade toetab funktsioone, millega tagatakse, et uue või muudetud tarkvara kasutamine ei mõjuta seadme vastavust, ja mis kasutamisel kaitsevad teatavaid elemente, nagu isikuandmed, eraelu puutumatus jne.

Üks küsimus, mida kaalutakse, on ühe või mitme delegeeritud õigusakti / rakendusakti koostamine kooskõlas raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõike 3 punktiga i ja artikli 4 lõikega 2, milles mõlemas on viidatud tarkvara kasutamisele, eesmärgiga kanda hoolt selle eest, et uue või muudetud tarkvara kasutamine ei mõjuta teatavate raadioseadmeklasside vastavust.

Komisjon moodustas piiratud ajavahemikuks⁷⁵ komisjoni eksperdirühma (E03413), mis tegeleb ümberkonfigureeritavate raadiosüsteemidega seotud küsimustega. Ehkki luuakse ka uus ulatuslike volitustega eksperdirühm, mis keskendub raadioseadmetele, jäetakse ümberkonfigureeritavate raadiosüsteemide eksperdirühm eraldi eksperdirühmana alles, et ta saaks oma töö lõpule viia.

Komisjon kaalub ka artikli 3 lõikes 3 sätestatud õiguste kasutamist seoses pettuse, eraelu puutumatus ja isikuandmetega. Komisjoni talitused uurivad ja arutavad telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitees ja selle töörühmas probleeme, mis on hiljuti tõstatatud seoses teatud kategooriate toodetega, mis suhtlevad (nagu nukud või nutikellad), ning ohte, mis nende toodetega kaasnevad, eelkõige lastele.

Nende probleemidega seoses peetakse edasisi arutelusid komisjoni loodavas raadioseadmetele keskenduvaks eksperdirühmas.

Selleks on komisjoni talitustel kavas käivitada uuringud, millest ühes käsitletakse nutikellasid ja andmesideühendusega mänguasju ning teises ümberkonfigureeritavaid raadiosüsteeme, et analüüsida probleemide ulatust ja teha kulude-tulude analüüs.

Artikli 3 lõike 3 punkt a: ühtsed laadijad

Ühtsete laadijate puhul on raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõike 3 punktiga a antud komisjonile õigus määrata kindlaks kategooriad või klassid, mille seadmed tuleb konstrueerida selliselt, et neil on koostalitlusvõime tarvikutega, eelkõige ühtsete laadijatega. Raadioseadmete direktiivi põhjenduses 12 on osutatud suurematele jõupingutustel, et töötada konkreetsete raadioseadmete kategooriate või klasside jaoks välja ühtsed laadijad.

2009. aastal sõlmisid mobiiltelefonide tootjad vabatahtliku kokkuleppe (vastastikuse mõistmise memorandum) seoses 2011. aastast alates turule tulevate mobiiltelefonidega⁷⁶. Allakirjutanud leppisid kokku, et nad töötavad välja USB 2.0 Micro B (edaspidi „mikro-

⁷⁵ Eksperdirühm registreeriti komisjoni registris 9. detsembril 2016. Lisateavet leiab aadressilt

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=ET>

⁷⁶ Vastastikuse mõistmise memorandumini kohaldamine lõppes pärast memorandumini kaht uuendamist 2014. aastal.

USB“) liidesel põhineva ühise tehnilise kirjelduse, mis tagaks turule lastavate mobiiltelefonide täieliku ühilduvuse laadijatega. Nende telefonide puhul, millel ei olnud mikro-USB liidest, oli vastastikuse mõistmise memorandumiga tingimuste kohaselt lubatud kasutada adapterit.

Vastastikuse mõistmise memorandumiga eesmärk oli tagada laadijate ja turule lastavate uute telefonide koostalitlusvõime, millega väheneks vajadus osta või pidevalt vahetada laadijaid ja kaableid ning sellest tulenevalt kahaneks kooskõlas ringmajanduse ja energialiidu strateegiaga⁷⁷ elektroonikaromude hulk. Samal ajal peeti koostalitlusvõimet oluliseks konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu väljakujundamiseks, mis tooks kasu nii tööstusele kui ka tarbijatele. Samuti oli vastastikuse mõistmise memorandumiga eesmärk tagada, et kodanikud saavad kasutada usaldusväärseid, energiatõhusaid ja ohutuid laadijaid, olenemata sellest, kas neid pakuvad nutitelefoni tootjad või neid müüakse eraldi toodetena.

Enne vastastikuse mõistmise memorandumiga allkirjastamist oli ELi riikides kasutusel 500 miljonit mobiiltelefoni, kuid need ühildusid vaid kindlate mobiiltelefoni laadijatega ja turul oli enam kui 30 eri liiki laadijaid. Lisaks ebamugavusele, mida see põhjustas tarbijatele, tekkis selle olukorra tõttu ELis hinnangute kohaselt aastas üle 51 000 tonni elektroonikaromusid.

Komisjon tellis uuringu, et hinnata vastastikuse mõistmise memorandumiga mõju mobiiltelefonide laadijate ühtlustamisele ning võimalikke tulevasi valikuid. Uuring valmis 2014. aasta augustis⁷⁸ ning selle tulemused kinnitasid, et valitud meetod (komisjoni toel sõlmitud vabatahtlik kokkulepe koos tehnilise standardi väljatöötamisega) ühtlustas mobiiltelefonide laadimist ELis ja muutis olukorra tarbijatele mugavamaks.

Uuringus esitati eelkõige järgmine teave ja järeldused: isegi need mobiiltelefonide tootjad, kes ei olnud vastastikuse mõistmise memorandumiga ühinenud, olid kasutusele võtnud mikro-USB laadimislahendused, mis osutab sellele, et 2013. aastal Euroopas müüdüd andmesidevõimalusega telefonidest peaaegu 100 % ühildusid mikro-USB laadimislahendusega; tänu vastastikuse mõistmise memorandumile vähenes eraldi laadijate arv ajavahemikus 2011–2013 hinnangute kohaselt 6–21 miljoni võrra; seoses mikro-USB kaabli üha sagedasema kasutamisega telefoni laadimisel oli kahanenud vajadus osta eraldi laadijaid ja sellest tulenevalt oli vähenenud tooraine kasutamine.

Kuna vastastikuse mõistmise memorandumiga elluviimisel saadud kogemused olid eespool nimetatud põhjustel positiivsed, soovis komisjon jätkata juba rakendatud lähenemisviisiga, mis tugines vabatahtlikule kokkuleppele. Vabatahtlikus lahenduses on regulatiivse lahendusega võrreldes lihtsam arvestada uue tehnoloogia ja innovatsiooniga. Lisaks võib

---

⁷⁷ http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm

⁷⁸ Avaldatud komisjoni veebisaidil:

http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive/common-charger_et

vabatahtliku lähenemisviisi eeliseks olla regulatiivse lahenduse kohaldamisalast laiem kohaldamisala, mis võib näiteks hõlmata laadimiskaabli mõlemat otsa⁷⁹.

Kuna vabatahtliku lahenduse väljatöötamine on seni edenenud ebarahuldavalt, algatab komisjon peagi uuringu, et hinnata eri lahenduste, sealhulgas regulatiivse lahenduse kulusid ja tulusid.

Artikli 3 lõike 3 punkt g: nutiseadmete tõhus juurdepääs hädaabiteenustele

Ühe küsimusena kaalutakse raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti g kohase delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, nii et kõrgetasemelise andmetöötluse suutlikkusega mobiiltelefonide (nutitefonide) suhtes kohaldataks hädaabiteenustega seotud nõuet. Eesmärk on tagada, et nutitefonid, mis lastakse Euroopa Liidu turule, toetaksid tõhusat juurdepääsu hädaabiteenustele, näiteks hädaabinumbri 112.

5.2.2. Artikkel 5 (registreerimine)

Raadioseadmete direktiivi artikliga 5 luuakse raadioseadmete kategooriate või klasside jaoks, kus nõuetele vastavuse tase on madal, registreerimissüsteem, mida hakatakse kohaldama, kui komisjon võtab vastu asjakohase delegeeritud õigusakti ja rakendusakti.

Praegu ei ole piisavalt andmeid, statistikat ega tõendeid selle kohta, et nõuetele vastavuse tase oleks konkreetsetes raadioseadmete kategoorias või klassis madal. Nagu eespool selgitatud, eelistasid tootjad kasutada kuni üleminekuperioodi lõpuni kehtetuks tunnistatud direktiivi ja seetõttu hinnati enamiku turule lastud raadioseadmete vastavust vaid direktiivi 1999/5/EÜ põhjal.

Seega ei ole komisjon seni võtnud artikli 5 alusel vastu ühtki delegeeritud õigusakti ega rakendusakti.

5.2.3. Muud sätted

Artiklite 4 ja 5 kõrval (mida on nimetatud eespool) annavad ka muud raadioseadmete direktiivi sätted komisjonile õiguse võtta vastu rakendusakte⁸⁰.

Seni on komisjon vastu võtnud ühe rakendusakti, mis on seotud raadioseadmete direktiivi artikli 10 lõike 10 rakendamise⁸¹.

---

⁷⁹ Raadioseadmete direktiivi artikli 3 lõike 3 punkt a võimaldab reguleerida vaid mobiiltelefoniga ühendatavat otsa (liides).

⁸⁰ Artikli 2 lõige 2, artikli 8 lõige 2, artikli 10 lõige 10, artikli 33 lõige 4, artikli 41 lõige 1 ja artikli 42 lõige 4.

Raadioseadmete direktiivi artikli 10 lõike 10 kohaselt peavad tootjad lisama pakendile teabe, mille põhjal on võimalik kindlaks teha liikmesriik või liikmesriigi geograafiline piirkond, kus kehtivad raadioseadme kasutuselevõtuga seotud piirangud või kasutamise nõuded. Peale selle nõutakse samas sättes, et tootja esitaks teabe tegelike piirangute või nõuete kohta raadioseadmega kaasasolevates juhistes. Rakendusaktis on ette nähtud kaks võimalust teabe esitamiseks pakendil⁸². Lisaks on rakendusaktis sätestatud, et üksikasjalik teave tuleb esitada juhistes lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadavas keeles, mille on kindlaks määranud asjaomane liikmesriik.

5.3. Tarbetute halduskohustuste ja ebaselguse kaotamine

Raadioseadmete direktiivi ettepanekuga seotud mõjuhinna⁸³ kohaselt oli varasemas direktiivis (direktiiv 1999/5/EÜ) palju ebaselgust ja tarbetuid halduskohustusi, näiteks teatamise või märgistusega seotud nõuded.

Raadioseadmete direktiiviga, millega kaotati direktiivi 1999/5/EÜ artikli 6 lõikega 4 ette nähtud teatamisnõue, kaotati võimalik kaubandustõke, sest tootjad ei pea enam teatama asjakohasele spektri haldamise eest vastutavale asutusele oma kavatsusest lasta turule raadioseade, mis töötab sagedusribadel, mille kasutamine ei ole kogu ELis ühtlustatud. Sellega seoses ei hoiu komisjon enam käigus ühtset veebipõhist teavitussüsteemi, mida siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEdes peadirektoraadi e-teenuste portaali registreeritud kasutajad said selle teatamise otstarbel kasutada,⁸⁴ millega kadusid kõik süsteemi käiguhoidmisega seotud kulud.

Klassi tunnust, nn hoiatustähis, mis tuli direktiivi 1999/5/EÜ alusel kinnitada seadmele, raadioseadmete direktiivi alusel ei nõuta. Selle tähise praktiline väärtus tarbijate jaoks oli väga piiratud ja ei olnud selge, millal see tuli seadmele kinnitada, mistõttu see nõue tekitas asjaomasele sektorile tarbetut halduskoormust. Raadioseadmete direktiivi sätteid kasutuspiirangute korral esitatava teabe kohta on selgemad⁸⁵. Komisjon võttis vastu rakendusakti, millega reguleeritakse selle teabe esitamist, viies niiviisi miinimumini halduskoormuse, mis võib sellise kohustusega kaasneda (vt punkt 5.2.3).

---

⁸¹ Komisjoni 20. juuli 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/1354, millega reguleeritakse direktiivi 2014/53/EL artikli 10 lõikes 10 sätestatud teabe esitamist (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 190, 21.7.2017, lk 7–10).

⁸² Tootja võib esitada pakendil nähtaval kohal ja loetavalt lühikese teksti või piktogrammi.

⁸³ 52012SC0300.

⁸⁴ Andmed jäid üleminekuperioodil, st 2017. aasta lõpuni, kättesaadavaks.

⁸⁵ Raadioseadmete direktiivi artikli 10 lõike 10 kohaselt peavad tootjad lisama pakendile teabe, mille põhjal on võimalik kindlaks teha liikmesriik või liikmesriigi geograafiline piirkond, kus kehtivad raadioseadme kasutuselevõtuga seotud piirangud või kasutamise nõuded. Peale selle tuleb raadioseadmega kaasasolevates juhistes esitada lisateave tegelike piirangute või nõuete kohta.

Et vältida raadioseametega kauplemisel siseturul tarbetuid tõkkeid, nõutakse raadioseadmete direktiivis – nagu nõuti ka direktiivis 1999/5/EÜ, kui see jõus oli –, et liikmesriigid teataksid komisjonile ja teistele liikmesriikidele oma ettepanekutest tehniliste eeskirjade, näiteks raadioliideste vallas. Raadioseadmete direktiiviga kaotati võrreldes direktiiviga 1999/5/EÜ tarbetu halduskoormus, sest see teavitamisnõue ei ole alati kohaldatav. Näiteks ei ole raadioseadmete direktiivi alusel kohustust teavitada sellistest liideseid käsitlevatest riiklikest eeskirjadest, mis on kooskõlas siduvate liidu õigusaktidega. Komisjoni talitused koostasid näidise, mida liikmesriigid ja EFTA riigid saavad kasutada selliste liideseid käsitlevate riiklike eeskirjade väljatöötamisel ja avaldamisel, millest tuleb teatada, lihtsustades nii viisi kõnealuse sätte toimimist ja kohaldamist.

Raadioseadmete direktiivi nõuded, mis käsitlevad CE-märgist,⁸⁶ lähtuvad peamiselt uue õigusraamistiku põhimõtetest. Peamine erinevus võrreldes uue õigusraamistikuga on kohustus kinnitada CE-märgis ka pakendile. Raadioseadmete direktiivi kohaldamise jooksul ei ole seni olnud ühtki märki sellest, et see nõue põhjustaks tootjatele tarbetut lisakoormust⁸⁷. Raadioseadmete suhtes võidakse kohaldada lisaks raadioseadmete direktiivile mitmeid muid ELi õigusakte, millega on ette nähtud CE-märgise kasutamine⁸⁸. Uue õigusraamistiku põhimõtetega kooskõlla viimisel väheneb seega tootjate koormus, sest nad saavad järgida ühtseid põhimõtteid.

Seadme ekraanil esitatava CE-märgise kasutuselevõtt ja e-märgistamine üldiselt on variant, mida võib hinnata horisontaalses raamistikus,⁸⁹ juhul kui kehtivate õigusaktide horisontaalsel hindamisel peaks tekkima vajadus mõnda neist ühtsetest põhimõtetest muuta. Tegelikult on kaupade paketti käsitlevas hiljutises mõjuhinnangus⁹⁰ e-märgistamisega kaasnevat kulu ja kasu juba vaadeldud ning jõutud järeldusele, et e-märgistamise majanduslik eelis ei ole selge.

6. Kokkuvõte

Raadioseadmete direktiivi (kui uue direktiivi) rakendamine on sujunud üldiselt hästi ja ilma suuremate probleemideta, kui jätta kõrvale liikmesriikide viivitused ülevõtmismeetmetest teatamisel ja harmoneeritud standardite avaldamise viibimine.

---

⁸⁶ CE-märgis osutab sellele, et toode vastab toote suhtes kohaldatavatele liidu õigusaktidele.

⁸⁷ Raadioseadmete direktiivi põhjenduse 45 kohaselt on leitud, et nõue kinnitada seadme pakendile CE-märgis on lihtsustanud turujärelevat.

⁸⁸ Nt direktiiv 2011/65/EÜ (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes), direktiiv 2006/42/EÜ (mis käsitleb masinaid) ja direktiiv 2009/48/EÜ (mänguasjade ohutuse kohta).

⁸⁹ Raadioseadmete suhtes kohaldatakse ka muid ELi õigusakte, millega on ette nähtud CE-märgise kasutamine. Seega tuleb seadme ekraanil esitatava CE-märgise kasutuselevõtu korral muuta ka neid.

⁹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2017:0466:FIN>

Komisjon pakkus vajalikku tuge, korraldades seminari ja andes välja suunised, millega tagati lihtne üleminek uue direktiivi (raadioseadmete direktiivi) kohaldamisele⁹¹.

Mis puudutab raadioseadmete direktiivi ülevõtmist, siis ehkki mitu liikmesriiki ei teatanud oma riiklikest ülevõtmismeetmetest ettenähtud tähtajaks, ei saanud komisjon ühtki kaebust nõuetele vastavate raadioseadmete vabal liikumisel tekkinud probleemide kohta. 2017. aasta lõpuks olid oma riiklikest ülevõtmismeetmetest teatanud kõik liikmesriigid⁹².

Harmoneeritud standardite osas on olukord pidevalt paranenud tänu asjassepuutuvate poolte (komisjon ja standardiorganisatsioonid) ühistele jõupingutustele ning pragmaatilisele lähenemisviisile, mida komisjon on vajaduse korral rakendanud. Selle tulemusel on enamiku standardite viited lõpuks ELTs avaldatud⁹³.

Tuleb märkida, et raadioseadmete direktiivi kohaselt peavad raadioseadmed vastama olulistele nõuetele. Harmoneeritud standardeid, mille viited on avaldatud direktiivi alusel ELTs, kohaldatakse vabatahtlikult. Kui harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui neid ei kohaldata, peab tootja konsulteerima konkreetsete nõuete osas teavitatud asutusega⁹⁴.

Raadioseadmete direktiivi kohase vastavushindamisasutustest teavitamisega seoses ei ole esinenud ühtki probleemi⁹⁵ ning komisjon ei ole kunagi saanud mingit teavet, mis oleks osutanud sellele, et teavitatud asutused on üle koormatud või ei suuda täita oma ülesandeid.

Raadioseadmete direktiiviga, mida kohaldatakse alates 13. juunist 2016, nähti ette üheaastane üleminekuperiood (lõppes 12. juunil 2017)⁹⁶. Tootjad eelistasid kasutada kuni üleminekuperioodi lõpuni direktiivi 1999/5/EÜ. Seega oli käesoleva aruande lõpliku vormistamise ajaks hinnatud enamikku turul olevaid raadioseadmeid direktiivi 1999/5/EÜ põhjal.

Piisavate andmete, statistika ja tõendite puudumise tõttu ei ole raadioseadmete direktiivi alusel võimalik teha lõplikke järeldusi selle kohta, kas vastavuse tase oli konkreetsetes raadioseadmete kategooriates või klassides madal.

Raadioseadmete direktiiviga on antud komisjonile konkreetsed õigused⁹⁷ ning raadioseadmete direktiivi alusel jäävad kehtima teatavad komisjoni otsused, mis on vastu võetud kehtetuks

---

⁹¹ Vt punkt 2.

⁹² Vt punkt 3.1.

⁹³ Vt punkt 4.

⁹⁴ Et hinnata vastavust artikli 3 lõigetega 2 ja 3 seotud nõuetele; artikli 3 lõikega 1 seotud nõuete puhul sellist kohustust ei ole.

⁹⁵ Vt punkt 3.3.

⁹⁶ Raadioseadmete direktiivi artikkel 48.

⁹⁷ Vt punkt 5.2.

tunnistatud direktiivi (direktiiv 1999/5/EÜ) alusel⁹⁸. Neid õigusi kasutades on komisjon juba võtnud vastu ühe rakendusakti raadioseadmete direktiivi artikli 10 lõike 10 jaoks ning praegu valmistab komisjon ette delegeeritud õigusakti, millega tagada, et nutitelefonid toetavad tõhusat juurdepääsu hädaabiteenustele, näiteks hädaabinumbrile 112.

Telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee töörühmas on samuti kutsutud üles võtma raadioseadmete direktiivi alusel vastu delegeeritud õigusakte, kandmaks hoolt selle eest, et kasutajate turvalisus ja eraelu puutumatus oleksid kaitstud, uue või muudetud tarkvara kasutamine ei mõjutaks raadioseadmete nõuetelevastavust ning raadioseadmed ühilduksid ühtsete laadijatega.

Kõigepealt tuleb siiski uurida, milliseid raadioseadmete klasse või kategooriaid võiksid sellised delegeeritud õigusaktid hõlmata. Eksperdinõu kogumiseks ja nende küsimuste põhjalikumaks arutamiseks moodustas komisjon komisjoni eksperdirühma, mis tegeleb ümberkonfigureeritavate raadiosüsteemidega seotud küsimustega, ja loob praegu ka uut ulatuslikemate volitustega eksperdirühma, mis keskendub raadioseadmetele⁹⁹. Delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele peaks eelnema mõju hindamine kooskõlas parema õigusloome suunistega.

Raadioseadmete direktiivi artikli 47 lõike 2 kohaselt esitatakse aruanne iga viie aasta järel, mis tähendab, et järgmine aruanne koostatakse ja esitatakse 2023. aastal.

---

⁹⁸ Vt järgnev Lisa.

⁹⁹ Vt punkt 5.2.1.

Lisa

Raadioseadmete direktiiviga tehtud muudatused

Muudatused kohaldamisalas

Võrreldes direktiiviga 1999/5/EÜ on raadioseadmete direktiiviga tehtud järgmised muudatused:

- raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad raadio heliseadmed ning raadio ja televisiooni vastuvõtuseadmed, mis olid direktiivist 1999/5/EÜ välja jäetud;
- raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad seadmed, mis töötavad sagedustel alla 9 kHz;
- raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad selgelt raadiotuvastuse seadmed;
- raadioseadmete direktiivi kohaldamisalasse ei kuulu vaid kaablit kasutavad telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed;
- raadioseadmete direktiivist on sõnaselgelt välja jäetud eritellimusel spetsialistide jaoks valmistatud hindamisseadmete komplektid, mida kasutatakse üksnes uurimis- ja arendusasutustes teaduseesmärkidel.

Muud muudatused (mittetäielik loetelu), mille põhjuseks ei ole kooskõlastamine uue õigusraamistikuga

- Artikli 3 lõike 1 punktis a esitatud olulise nõude puhul võetakse hindamisel arvesse ka põhjendatult eeldatavaid kasutustingimusi;
- artikli 3 lõikes 2 esitatud olulises nõudes on osutatud ka raadiospektri otstarbekale kasutamisele;
- üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude operaatorid ei pea teatama pakutavatest liidestest (direktiivi 1999/5/EÜ artikli 4 lõige 2 on välja jäetud);
- tootja ei pea enam teatama liikmesriigi ametiasutusele raadioseadmest, mis töötab sagedusribadel, mille kasutamine ei ole kogu ELis ühtlustatud (direktiivi 1999/5/EÜ artikli 6 lõige 4 on välja jäetud).

Direktiivi 1999/5/EÜ kohaselt vastu võetud komisjoni otsused

Direktiivi 1999/5/EÜ artikli 3 lõike 3 kohaselt vastu võetud komisjoni otsused jäävad raadioseadmete direktiivi alusel kehtima, kui nad ei ole raadioseadmete direktiiviga vastuolus. Need otsused on järgmised:

- komisjoni 29. augusti 2005. aasta otsus 2005/631/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/5/EÜ osutatud oluliste nõuete kohta, mis tagavad Cospas-Sarsat asukohamajakate juurdepääsu hädaabiteenustele (ELT L 225, 31.8.2005, lk 28);
- komisjoni 25. jaanuari 2005. aasta otsus 2005/53/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/5/EÜ artikli 3 lõike 3 punkti e kohaldamise kohta raadioseadmete suhtes, mis on ette nähtud osalemiseks automaatses identifitseerimissüsteemis (AIS) (ELT L 22, 26.1.2005, lk 14);
- komisjoni 12. augusti 2013. aasta otsus 2013/638/EL oluliste nõuete kohta seoses merelaevade raadioseadmetega, mis on ette nähtud paigaldamiseks SOLASega hõlmamata laevadele ja kavandatud osalema ülemaailmses merehäda- ja ohutuse süsteemis (GMDSS) (ELT L 296, 7.11.2013, lk 22);
- komisjoni 21. veebruari 2001. aasta otsus 2001/148/EÜ direktiivi 1999/5/EÜ artikli 3 lõike 3 punkti e kohaldamisest laviinimajakate suhtes (EÜT L 55, 24.2.2001, lk 65);
- komisjoni 22. septembri 2000. aasta otsus 2000/637/EÜ direktiivi 1999/5/EÜ artikli 3 lõike 3 punkti e kohaldamise kohta raadioseadmete suhtes, mida reguleerib piirkondlik kokkulepe raadiotelefoniteenuste kohta siseveeteedel (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 50); komisjoni otsus 2005/631/EÜ.

Lisaks jääb kehtima direktiivi 1999/5/EÜ artikli 4 lõike 1 alusel vastu võetud komisjoni 6. aprilli 2000. aasta otsus 2000/299/EÜ, millega luuakse raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete esialgne liigitus ja asjaomased tunnused (EÜT L 97, 19.4.2000, lk 13), välja arvatud sätted, milles on osutatud nn hoiatustähisele.

Klassi tunnust, nagu teavitav või hoiatav tähis, mida nõuti direktiiviga 1999/5/EÜ, et hoiatada kasutajat võimalikest piirangutest või nõuetest, mille kohaselt on raadioseadme kasutamiseks teatud liikmesriikides vaja luba, raadioseadmete direktiiviga ei nõuta. Selle asemel peab tootja esitama kooskõlas raadioseadmete direktiivi artikli 10 lõikega 10 teavet, kui ühes või mitmes liikmesriigis on kasutuselevõtt piiratud või on kehtestatud kasutamisluba käsitlevad nõuded.

Komisjon on võtnud vastu rakendusakti, millega reguleeritakse selle teabe esitamist. Rakendusaktis on ette nähtud kaks võimalust teabe esitamiseks pakendil. Tootja võib esitada pakendil nähtaval kohal ja loetavalt lühikese teksti või piktogrammi.

Lisaks on rakendusaktis sätestatud, et üksikasjalik teave tuleb esitada juhistes lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadavas keeles, mille on kindlaks määranud asjaomane liikmesriik.